

լոյց, ու մանաւանդ հրայրք՝ զոր պ. Մե-
րուսան իր «ինճի»ին չափ կը սիրէ:

Բանաստեղծը քանի մը սիրուն նա-
նութիւններ ունի.

Լուսամփոփին կարծիք ցուեցին երբեմն
Ստուերայից խոցի մաքը կ'արհնճնէ,¹
Հանգարտութիւն. վերջալոյս, յետոյ իսաւորը նո-
րէն:²

Իրը լրում ամրողջ ըսածներուն՝ հոս
Քրիզակերհմէն մէկ երկու տուն: Իրկուն է.

Հրակեղծի մը պէս հսկայ, ոսկեզօծ
Լեռան հոթին կը վառի գունան արեւուն,
Հեղուկ, բոցեղ գոյններով ալ լեփ լեցուն,
Մար բնութեան երանգագունին է ան հոծ:
Ու նշուող, բոսորագիւղ, ոսկեվառ,
Իր թովցին մէջ արեւեան երկինքի,
Վերջալոյսը հեղազեփէ կը ամբի,
Իր շառայլը լրվիթելով զէպ է վար:
Լերդաքարի շողեր կ'իյնան հրափայլ
Սպարուն լայն ու ձեւաւոր ճեղքերէն.
Գիշերն իր սև ոստայնն հիւսէ պիտի ալ:

Թէպէտ «բանաստեղծութեան գիրք մը՝
վէպ չէ բնաւ»—ըստ պ. Պարսամեանի,
բայց քիչ ատենէն լոյս կը տեսնէ իր
«Փաստարանին Տղան» վէպը, և ազդ մը
կ'իմացնէ թէ պիտի հրատարակէ նաև զբա-
կան քննադատութիւններ: — Ահա թէ ինչն
է տխուրը:

1. «Նը սերեմ այրն ես ուր խաւար — ն'այրիմոտտ
զթամօր խաւար» (Միւլի-Բրիտան. «Զթաքար»)
2. «Վերջալոյս, իրկունս զանգով, և յետոյ իսա-
ւոր» (Թէնիսըն. «Crossing the Bar»).
3. Եթէ շուրջն ընթերցողներու փոքրիկ խումբ մը
կազմուէ... զբախտութիւնը աճեցած եմ՝ ինծի դիտել
պիտի տան որ նախափարաք թրքաւայ գրականութեան
հետ կը գրադի ու շատ քիչ՝ ռուսահայտոյն: Իմ այս
թիւթումում մէկ կէտը կը թեմենայ անով որ ամենէն
առաջ՝ ես խոստովանեցայ զայն. միւս կէտն ալ այն
յարգելի պատճառով՝ զոր այսօր թրքաւայց ցոյց կու
տայ իր կենսոյն ու գրականութեան մէջ: — Սակայն
լիմ կենար լսել նորութիւն մը՝ զոր «Գործ» ըր իմա-
ցուց: — Քանի մը գրագէտներ, Ղ. Աղայեանց, Ա. Ա-
հարտեան, Յ. Թուսմանեան, Վ. Փափագեան՝ ձեռնար-
կած են ձայն իրողութիւն անուճող շահեկան հրատարա-
կումի մը, որ անշուշտ 1909ի ռուսահայ գրականութեան
լուսագոյն նորութիւնը պիտի կազմէ: Անոր հեղինակնե-
րու անունները լոյս քաւական են ըսածն ապահովեցնելու
համար: — Առաջին հատորը լոյս է տեսնելու աս մայի-
սին, ինչպէս պ. Առնգուկեանի մէջ եւս որ քիչ էր. Սէր և
Կապալմը, պիտի բեմ հիւշ համարօքն աշնան: — Ու-
րեմն, սպասենք:

Առանց հարցականի՝ աւելի միւլիթարական է:

Լստ իս՝ պ. Մ. Պարսամեան գրագէտ
մըն է, կամ՝ աւելի լաւ՝ զբասէր մը, որ
մնալով գրականութեան մէկ ճիւղին մէջ,
օրինակի համար գրական քննադատութեան,
պիտի ժառանգէր անուն մը: Բաժնել իր
ուժը՝ կը նշանակէ տկարանալ: Քապիէ
Մարմին մը, պ. Արշակ Զօպանեան մը՝
նոյն փայլը ունին բանաստեղծութեան,
հրապարակախօսութեան կամ քննադա-
տութեան մէջ: Պ. Լէօ, վիպական սեռը
փորձելէն յետոյ՝ փարեցաւ քննադատա-
կանին, ու հոն մնաց: «Քրիզանթէմ»ի
հեղինակին մեջ կայ «Արշալոյսի Զայներ»
ու բանաստեղծին խառնուածքը. միշտ հա-
մեմատօրէն, բնականաբար: Թերեւս աւելի
սիրուի պ. Պարսամեան իբր բանաստեղծ՝
քան «Անահիտ»ի խմբագիրը. բայց ինչ
որ կարելի է ապահով ըսել՝ ան է որ,
իբր գրագէտ՝ նա պիտի չկարենայ մրցիլ
պ. Զօպանեանի մէկ արձակ էջին հետ,
և իբր վիպասան՝...

Բայց դեռ սպասենք՝

Հ. Ղ. ԲԵՐԿԵԱՆ

Առաքինութիւնը՝ ինքնին իւր մէջ՝ վարձք ու-
նի. ախտը՝ պատիժ:

Անցեալը սև շղարշով գոցուած է, ապագան՝
վարդագունով. վասնզի առաջինը՝ փորձառու-
թիւնը հիւսած է, երկրորդը՝ յոյսը:

Ո՛վ որ ինքզինքը իմաստուն կ'անուանէ, այլք՝
զինքը խնթ կը կոչեն:

Մեծահոգի անձը՝ նախատինքն, անիրաւութե-
նէ և վշտէ բարձրագոյն է (լս Պրիւիէր):

Խճմտանքը խողովում մ'է, ոմանք շատ կը զգան
զայն, ոմանք քիչ:

Բարիք ըրէ բարեկամիդ և թշնամոյդ, ասով՝
մին կը պահես և միւսին՝ թերես կը յաղթես:

Երբ մէկը՝ կարողութեանը համեմատ գործէ,
մի արհամարհե՛ր զայն՝ թէպէտե՛ն անյաշող գտնուի:
Ուրիշներու միշտ ներէ, բայց քեզ և ո՛չ մի
անգամ:

Կ'ուզեմ որ ուրիշները համբերեն քեզ՝ համբե-
րէ ալոյց:

Մեծ իմաստութիւն է սանձ գնել լեզուի՝ մա-
նաւանդ կոշտներ ատեն (Քրիզոն):